

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Krisehåndtering i Finansforetak

Spesialrådgiver Tor Runshaug Foss
Finans Norge Jusskonferanse 06.09.16

Disposisjon

- Gjeldende rett
- BRRD
- BRRD i Norge
- Forsikring

Gjeldende rett

- Finansforetaksloven kapittel 21
 - Gjelder både bank og forsikring
- Bankens sikringsfond
 - Innskuddsgaranti
 - Finansiell støtte
- Garantiordningen for skadeforsikring
 - dekker norske foretak samt filialer med visse begrensninger
- Ikke garantiordning for livsforsikring
- Verdipapirforetak
- Verdipapirforetakenes sikringsfond

BRRD - bakgrunn

- Finanskrisen
- 2011 – Financial Stability Board publiserer «Key Attributes to Effective Resolution Regimes»
- 2014 – Bank Recovery and Resolution Directive (direktiv 2014/59/EU – «BRRD»)
- BRRD er foreløpig ikke tatt inn i EØS avtalen.
- Banklovkommisjonen arbeider med utkast til gjennomføring i norsk rett

BRRD - Formål

- Finansiell stabilitet
- Effektiv håndtering av institusjoner i krise
- Beskytte skattebetalerne/motvirke “moralsk hasard”.
- Finansnæringen og markedsaktørene skal bidra til å finansiere krisehåndtering

Hvordan oppnå dette

- Sikre at banker og myndigheter gjør nødvendige forberedelser for en mulig krise
- Sikre nødvendige verktøy for at myndighetene skal kunne gripe inn tidlig overfor en institusjon med problemer (“early intervention”)
- Sikre myndighetene nødvendige verktøy og fullmakter til å håndtere institusjoner i krise raskt og effektivt
- Sørge for samarbeid mellom nasjonale myndigheter for effektiv håndtering av bankgrupper med grensekryssende virksomhet

Hovedelementer i BRRD

- Omfatter kredittinstitusjoner og verdipapirforetak etablert i EU, bankgrupper og holdingselskap
- Krisehåndteringsmyndighet
- Planer for gjenoppretting («recovery») og krisehåndtering («resolution»)
- Tidlig tiltak (“early intervention”)
- Krisehåndtering og krisehåndteringsverktøy
- Samarbeids- og prosedyreregler (grensekryssende bankgrupper)
- Krisefond

Krisehåndteringsmyndighet

- Krav til uavhengighet fra tilsynsmyndigheten
- Oppgaver
 - utarbeide institusjonsspesifikke krisehåndteringsplaner
 - vurdere institusjonsspesifikk krisehåndteringsegnethet
 - fastsette den enkelte institusjons minstekrav til ansvarlig kapital og kvalifiserende (nedskrivbar og konverterbar) gjeld («MREL»)

Gjenopprettingsplaner og krisehåndteringsplaner

- Forberedende tiltak
- Forskjellen mellom gjenopprettingsplaner og
krisehåndteringsplaner
- Proporsjonalitetsprinsippet
- Status gjenopprettingsplaner
- Status krisehåndteringsplaner

Tidlig tiltak ("early intervention")

- Beslattes av tilsynsmyndigheten
- Formål å forhindre at en svekket finansiell stilling skal utvikle seg videre
- Ses i sammenheng med institusjonens gjenopprettingsplan
- Nært knyttet opp mot tilsynsvirkemidlene i CRD IV
- Midlertidig administrator

Krisehåndtering ("Resolution")

- Beslattes av krisehåndteringsmyndigheten
- Formål å opprettholde institusjonenes kritiske funksjoner til samfunnet
- Krisehåndteringsverktøy
 - Salg av virksomhet
 - Brobank
 - Deling av eiendelene i foretaket (herunder etablering av «bad bank»)
 - «Bail-in»

"Bail-in"

- Eiere og usikrede kreditorer dekker tap gjennom nedskrivninger og egenkapitalkonvertering
- Beskytter skattebetalerne og motvirker "moralsk hasard"
- Krav om nedskrivning av minst 8 % av balansen før krisehåndteringsfondet kan bidra med maksimalt 5% balansen.
- Ved «ekstraordinær systemrisiko» kan staten gi støtte etter eiere og kreditorers tap på minimum 8 prosent

- Minstekrav til den enkelte institusjons ansvarlige kapital og kvalifiserende (nedskrivbar og konverterbar) gjeld.
- Består av et tapsabsorberingsbeløp og et rekapitaliseringsbeløp, og beregnes som prosent av total gjeld og ansvarlig kapital.
- Kravet til tapsabsorberingselementet tilsvarer institusjonens kapitalkrav (pilar I og II) og bufferkrav.
- Kravet til rekapitaliseringselementet skal sikre at institusjonen har tilstrekkelig gjeld som kan konverters til kapital slik at kapitalkravene og ev. bufferkravene oppfylles etter krisehåndtering
- Størrelsen på MREL vil blant annet avhenge av krisehåndteringsstrategi

Krisehåndteringsfond

- Sikre at krisehåndteringsmyndigheten har til disposisjon de midler som trengs for å få gjennomført krisetiltak på en effektiv måte
- Separat krisefond og innskuddsgarantifond. Fondene kan ha felles administrasjon
- Krisefondet skal innen 31. desember 2024 nå et måltall tilsvarende 1 prosent av summen av garanterte innskudd
- Det samlede avgiftsbeløp for det enkelte år skal jevnt fordeles over årene. Det kan tas hensyn til konjunkturforhold og virkning av prosykliske bidrag

Samarbeids og prosedyreregler

- Europeisk / internasjonal dimensjon
- Formålet er å legge til rett for koordinert kriseberedskap / krisehåndtering
- Samarbeidsstrukturen baserer seg på prinsippene utviklet gjennom tilsynskollegiene
- Nærmere om krisehåndteringskollegiene

BRRD i Norge

- Banklovkommisjonen har fått mandat til å utarbeide forslag til gjennomføring i norsk rett.
- Forventes at banklovkommisjonen fremmer forslag fjerde kvartal 2016
- Konsekvenser for myndighetene
- Konsekvenser for institusjonene

- FSB – Key Attributes to Effective Resolution Regimes 2011
- FSB – Annex resolution of insurers 2014
- FSB – Guidance on resolution planning for systemically important insurers – 2016
- EU
- Norge

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

tor.runshaug.foss@finanstilsynet.no

